

ผลของการให้ความรู้แก่ครอบครัวโดยใช้กระบวนการกลุ่มต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง
และการทำหน้าที่อุปถัมภ์ในการดูแลทารกของบิดามารดา

ปิยะพร กองเงิน

TH 0009627

24 ส.ค. 2548

190517

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ตุลาคม 2545

ISBN 974-9578-16-3

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์
ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี เชียรพิเชฐ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา วัชรสินธุ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิธาทิพย์)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี เชียรพิเชฐ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์รัชณี สีดา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมคิด บุญเรือง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิธาทิพย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา วัชรสินธุ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 25 เดือน ๑๑ พ.ศ. ๒๕๖5

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี เรือรพิเชฐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา วัชรสินธุ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิธาทิพย์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ เสนอแนะข้อคิดเห็นที่เป็น ประโยชน์ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ ความเสียสละ รวมทั้งสนับสนุน ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและประทับใจในความกรุณาของอาจารย์ทุกท่าน เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยเป็นอย่างยิ่ง และ กราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ ให้คำแนะนำมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงพยาบาลชลบุรี ตลอดจนเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ได้ให้ความ ร่วมมือช่วยเหลืออย่างดียิ่งในการเก็บข้อมูล ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงพยาบาลบางละมุง ตลอดจนเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือช่วยเหลืออย่างดียิ่งในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัย ขอขอบคุณครอบครัวมาหลังตลอดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมืองานการวิจัย ครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และญาติ ๆ ทุกท่าน ขอขอบคุณน้อง ๆ และเพื่อน ๆ ทุกคน ที่คอยให้กำลังใจ คอยช่วยเหลือ สนับสนุนเป็นอย่างดีมาตลอด และ ขอขอบพระคุณสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ที่ได้ให้การสนับสนุนเงินทุน การศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ปิยะพร กองเงิน

43911581 : สาขาวิชา : การพยาบาลครอบครัว ; พย.ม. (การพยาบาลครอบครัว)

คำสำคัญ : การให้ความรู้แก่ครอบครัว / กระบวนการกลุ่ม / การรับรู้ความสามารถของตนเอง / การทำหน้าที่คู่บารมี / การดูแลทารก

ปิยะพร กองเงิน : ผลของการให้ความรู้แก่ครอบครัวโดยใช้กระบวนการกลุ่มต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง และการทำหน้าที่คู่บารมีในการดูแลทารกของบิดามารดา (THE EFFECTS OF PROVIDING KNOWLEDGE TO FAMILIES BY USING GROUP PROCESS ON PERCEIVED SELF-EFFICACY AND ROLE PARTNER OF PARENTS IN NEWBORN CARE) อ.ที่ปรึกษา : สุนทรวดี เขียวพิเชฐ, ค.ศ., จินตนา วัชรสินธุ์, Ph.D., สุรินทร์ สุทธิชาติพิทย์, Ed.D., 158 หน้า. ISBN 974-9578-16-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการให้ความรู้แก่ครอบครัวโดยใช้กระบวนการกลุ่มต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองและการทำหน้าที่คู่บารมีในการดูแลทารกของบิดามารดา กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นครอบครัวของมารดาหลังคลอด ที่แผนกมารดาหลังคลอด โรงพยาบาลชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำนวน 10 ครอบครัว แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลอง 5 ครอบครัว กลุ่มควบคุม 5 ครอบครัว กลุ่มทดลองได้รับความรู้โดยวิธีกระบวนการกลุ่ม กลุ่มควบคุมได้รับความรู้ตามปกติจากพยาบาลในแผนกมารดาหลังคลอด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองในการดูแลทารกและแบบประเมินการทำหน้าที่คู่บารมีในการดูแลทารก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการดูแลทารก ในระยะหลังการทดลอง และในระยะติดตามผลเพิ่มมากกว่าก่อน ได้รับความรู้และเพิ่มมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. กลุ่มทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยการทำหน้าที่คู่บารมีในการดูแลทารก ในระยะหลังการทดลอง และในระยะติดตามผลเพิ่มมากกว่าก่อน ได้รับความรู้และเพิ่มมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

43911581 : MAJOR : FAMILY NURSING ; M.NS. (FAMILY NURSING)

KEYWORD : FAMILIES EDUCATION / GROUP PROCESS / PERCEIVED SELF –
EFFICACY / ROLE PARTNER / NEWBORN CARE

PIYAPORN KONGNGUEN : THE EFFECTS OF PROVIDING KNOWLEDGE
TO FAMILIES BY USING GROUP PROCESS ON PERCEIVED SELF – EFFICACY
AND ROLE PARTNER OF PARENTS IN NEWBORN CARE. THESIS ADVISORS :
SUNTHARAWADEE THEINPICHET, Ph.D., CHINTANA WACHARASIN, Ph.D..
SURIN SUTHITHATIP, Ed.D., 158 P. ISBN 974-9578-16-3

The purposes of this research were to study the effects of providing knowledge to families by using group process on perceived self-efficacy and role partner of parents in newborn care. The sample consisted of 10 families, at postpartum department in Chonburi hospital which were divide into two groups; the experimental group and the control group with five families in each group. The experimental group joined in 1 session of the providing knowledge by using group process. The control group received regular health services. The instruments included the perceived self-efficacy test and the role partner test. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, independent t-test, and analysis of variance with repeated measures.

The results of the study showed that :

1. Perceived self-efficacy scores in the experimental group at the posttest and the follow-up test were significantly higher than the pretest scores at .05 level. When compared with the control group, perceived self-efficacy scores in the experimental group at the posttest and the follow-up test were significantly higher than the ones of the control group at .05 level.
2. Role partner scores in the experimental group at the posttest and the follow-up test were significantly higher than the pretest scores at .05 level. When compared with the control group, role partner scores in the experimental group at the posttest and the follow-up test were significantly higher than the ones of the control group at .05 level.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมุติฐานของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
กรอบแนวคิด.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
บทบาทของครอบครัวในการดูแลทารก.....	11
แนวคิดของการให้ความรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม.....	22
การรับรู้ความสามารถของครอบครัวในการดูแลทารก.....	27
การทำหน้าที่คู่บทบาทของครอบครัวในการดูแลทารก.....	32
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
รูปแบบการวิจัย.....	38

บทที่

หน้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
วิธีดำเนินการทดลอง.....	40
แผนภาพวิธีดำเนินการทดลอง.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	62
สรุปผลการวิจัย.....	64
อภิปรายผล.....	65
ข้อเสนอแนะ.....	71
บรรณานุกรม.....	73
ภาคผนวก.....	84
ภาคผนวก ก.....	85
ภาคผนวก ข.....	148
ภาคผนวก ค.....	155
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	158

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	จำนวนของมารดา จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และอายุบุตรคนก่อนหน้า ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง.....	50
2	จำนวนของบิดา จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ของกลุ่มควบคุมและ กลุ่มทดลอง.....	51
3	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการดูแลทารก ระหว่างมารดากลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง.....	52
4	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการดูแลทารก ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ของมารดา กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง.....	53
5	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถในการดูแลทารกเป็นรายคู่ ของมารดากลุ่มที่ได้รับการความรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล.....	54
6	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการทำหน้าที่คู่บารมีในการดูแลทารกระหว่างมารดา กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง.....	54
7	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการทำหน้าที่คู่บารมีในการดูแลทารก ระยะก่อน การทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ของมารดากลุ่มควบคุมและ กลุ่มทดลอง.....	55
8	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการทำหน้าที่คู่บารมีในการดูแลทารกเป็นรายคู่ ของมารดากลุ่มที่ได้รับการความรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล.....	56
9	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการดูแลทารก ระหว่างบิดากลุ่มที่ได้รับการความรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มและบิดากลุ่มที่ได้รับการรู้ ตามปกติจากพยาบาลในแผนกมารดาหลังคลอด.....	56

10	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการดูแลทารก ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ของบิดากลุ่มที่ ได้รับความรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มและบิดากลุ่มที่ได้รับความรู้ตามปกติ จากพยาบาลในแผนกมารดาหลังคลอด.....	57
11	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถในการดูแลทารกเป็นรายคู่ ของบิดากลุ่มที่ได้รับความรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล.....	58
12	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการทำหน้าที่คู่บารมีในการดูแลทารกระหว่างบิดา กลุ่มที่ได้รับความรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มและบิดากลุ่มที่ได้รับความรู้ตามปกติ จากพยาบาลในแผนกมารดาหลังคลอด.....	59
13	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการทำหน้าที่คู่บารมีในการดูแลทารก ระยะก่อน การทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ของบิดากลุ่มที่ได้รับความรู้ โดยใช้กระบวนการกลุ่มและบิดากลุ่มที่ได้รับความรู้ตามปกติจากพยาบาลในแผนก มารดาหลังคลอด.....	60
14	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการทำหน้าที่คู่บารมีในการดูแลทารกเป็นรายคู่ของ บิดากลุ่มที่ได้รับความรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลัง การทดลอง และระยะติดตามผล.....	61

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	10
2 วิธีดำเนินการทดลอง.....	41

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University